

Σελίδα 1

Την ονομασία Κυκλάδες χρησιμοποίησαν οι αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς για να χαρακτηρίσουν το πυκνό σύμπλεγμα των μικρών νησιών στο κέντρο του Αιγαίου πελάγους, τα οποία φαίνονται να σχηματίζουν έναν νοητό κύκλο γύρω από το ιερό νησί τους και τόπο λατρείας του Απόλλωνα, τη Δήλο. Τα νησιά αυτά υπήρξαν το λίκνο ενός σημαντικού πολιτισμού, του λεγόμενου Κυκλαδικού πολιτισμού, που άνθησε κατά την 3η χιλιετία π.Χ.

Τρεις είναι οι λόγοι που συνέτειναν στη γένεση και στην ανάπτυξη πολιτισμού στις Κυκλάδες κατά τους αρχαιότατους αυτούς χρόνους. Πρώτον, η στρατηγική γεωγραφική τους θέση, δεύτερον, οι περιορισμοί του φυσικού τους περιβάλλοντος οι οποίοι ανάγκασαν τους νησιώτες να στραφούν εξ αρχής στην θάλασσα προκειμένου να προσποριστούν τα απαραίτητα για την επιβίωσή τους και τρίτον, ο ορυκτός τους πλούτος, συγκεκριμένα ο οψιανός της Μήλου, η σμύριδα της Νάξου, ο μόλυβδος της Σίφνου, ο χαλκός της Κύθνου και της Σέριφου και, τέλος, η κατεξοχήν πρώτη ύλη των νησιών, το μάρμαρο.

Ο όρος κυκλαδικός πολιτισμός, τον οποίο ο Χρήστος Τσούντας χρησιμοποίησε με γεωγραφική και χρονολογική σημασία, είναι συνώνυμος των όρων Πρωτοκυκλαδικός πολιτισμός ή Πρώιμη εποχή του Χαλκού ή Πρωτοχαλκή εποχή. Με τους όρους αυτούς προσδιορίζεται η πρώτη από τις τρεις περιόδους στις οποίες διακρίνεται συμβατικά η εποχή του χαλκού στα νησιά των Κυκλάδων.

Η εποχή αυτή καλύπτει περίπου δύο χιλιετίες, δηλαδή το διάστημα από το 3200 έως το 1100 π.Χ., και διακρίνεται σε Πρωτοκυκλαδική, Μέση και Υστεροκυκλαδική. Ο Κυκλαδικός πολιτισμός όμως άκμασε περισσότερο την περίοδο της πρώιμης Εποχής του Χαλκού (3000-2000).